EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 24.11.2022
COM(2022) 649 final

2022/0386 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om den holdning, der skal indtages på Den Europæiske Unions vegne i Det Blandede Udvalg, der er nedsat ved aftalen mellem Den Europæiske Union og Republikken Moldova om vejgodstransport, for så vidt angår Det Blandede Udvalgs forretningsorden og forlængelse af aftalen

BEGRUNDELSE

1. FORSLAGETS GENSTAND

Dette forslag vedrører afgørelsen om fastlæggelse af den holdning, der skal indtages på Den Europæiske Unions vegne i Det Blandede Udvalg, der er nedsat ved aftalen mellem Den Europæiske Union og Republikken Moldova om vejgodstransport, som blev undertegnet i Lyon den 29. juni 2022[1] (i det følgende benævnt "aftalen"), for så vidt angår

- vedtagelsen af Det Blandede Udvalgs forretningsorden i overensstemmelse med aftalens artikel 6, stk. 6, og
- forlængelse af aftalen i overensstemmelse med aftalens artikel 6, stk. 2.

2. BAGGRUND FOR FORSLAGET

2.1. Kort om aftalen:

På baggrund af Ruslands ulovlige aggression mod Ukraine og de alvorlige forstyrrelser, som den afstedkommer for vejtransportsektoren i Republikken Moldova (i det følgende benævnt "Moldova"), er målet med denne aftale midlertidigt at lette vejgodstransporten mellem og gennem Moldova og EU ved at tildele yderligere rettigheder til transit og godstransport. Den finder i øjeblikket anvendelse indtil den 31. marts 2023.

Der blev nedsat et blandet udvalg til at føre tilsyn med og overvåge anvendelsen og gennemførelsen af aftalen. Udvalget træffer navnlig afgørelse om vedtagelse af sin forretningsorden og om forlængelse af aftalen. For så vidt angår forlængelse af aftalen træffer Det Blandede Udvalg afgørelse senest tre måneder inden aftalens udløb, dvs. senest den 31. december 2022. I henhold til aftalens artikel 6, stk. 5, fastsætter Det Blandede Udvalg selv sin forretningsorden.

De moldoviske myndigheder og Kommissionen er foreløbigt blevet enige om, at det første møde i Det Blandede Udvalg skal finde sted den 15. december 2022.

2.2. Overvågning af aftalen

Ved aftalens artikel 6, stk. 1, blev der indført en forpligtelse til at overvåge aftalen, navnlig ved periodisk at undersøge, hvordan aftalen fungerer, i lyset af dens mål. I den forbindelse har de moldoviske myndigheder forelagt Kommissionen oplysninger om gennemførelsen af denne aftale. Disse oplysninger dækker navnlig tredje kvartal 2022, dvs. de første tre måneder af aftalens anvendelse, og viser følgende:

- **Aftalen har på vellykket vis støttet Moldovas økonomi ved at øge eksporten fra Moldova til EU betydeligt.** Moldovas eksport til EU i tredje kvartal 2022 (282,7 mio. EUR) er steget med 17,5 % i værdi sammenlignet med tredje kvartal 2021. Dette stammer fra øget eksport af korn (+ 97,2 %), vegetabilske olier (+ 1 377,8 %) og frugt og vin (+ 22 %). EU tegner sig nu for 60 % af den samlede eksport fra Moldova, og denne andel forventes stadig at stige betydeligt.
- **Aftalen har også været meget gunstig for EU.** EU's eksport til Moldova i tredje kvartal 2022 (387,5 mio. EUR) er steget med 41 % sammenlignet med tredje kvartal

[1] EUT L 181 af 7.7.2022, s. 4.

2021. Navnlig er mængden af eksporterede olieprodukter ca. firedoblet. Eksporten fra EU til Moldova oversteg importen til EU fra Moldova.

- **De rettigheder, som aftalen tillægger moldoviske transportvirksomheder, har ikke ført til en massiv stigning i antallet af moldoviske lastvogne på EU's veje**. I tredje kvartal 2021 havde moldoviske transportvirksomheder udført 13 255 vejtransportoperationer i EU mod 14 983 i tredje kvartal 2022, hvilket svarer til en stigning på 13 %. Faktisk har EU's transportvirksomheder haft meget større gavn af gennemførelsen af aftalen (antallet af vejtransportoperationer udført af transportvirksomheder fra EU i Moldova er steget med 73 % i tredje kvartal 2022 sammenlignet med tredje kvartal 2021), selv om antallet af vejtransportoperationer til Moldova foretaget af transportvirksomheder fra EU fortsat er meget lavere end antallet af vejtransportoperationer, der udføres af moldoviske transportvirksomheder til EU (3 327 EU-operationer i tredje kvartal 2021 sammenlignet med 5 572 i tredje kvartal 2022). Det kan derfor med sikkerhed konkluderes, at **aftalen ikke har fungeret på bekostning af transportvirksomheder fra EU**. Samtidig er antallet af tilladelser, som Rusland har udstedt til moldoviske transportvirksomheder, mere end halveret (4 406 i tredje kvartal 2021 mod 1 943 i tredje kvartal 2022). Dette viser, at det er lykkedes for moldoviske vejtransportoperatører at finde alternative markeder i EU for at kompensere for tabet af økonomiske perspektiver i Rusland.
- **Aftalen** har sammen med en lignende aftale om vejtransport mellem Moldova og Ukraine **spillet en afgørende rolle i forbindelse med solidaritetsbaner**. Det har muliggjort en gnidningsløs strøm af varer fra Ukraine, hvilket har lettet presset på de medlemsstater, der grænser op til landet. Et betydeligt og hidtil uset antal nødvendighedsvarer er kommet fra Ukraine til EU via Moldova. Dette var tilfældet for korn (96 602 ton i transit gennem Moldova fra Ukraine til EU i tredje kvartal 2022 mod 917 ton i tredje kvartal 2021) og vegetabilsk olie (22 708 ton i tredje kvartal 2022 mod 503 ton i tredje kvartal 2021). Der kunne f.eks. konstateres en betydelig stigning i eksporten af olie fra Ukraine til EU via Moldova, idet der blev transporteret 503 ton i tredje kvartal 2021 mod mere end 22 708 ton i tredje kvartal 2022. Tilsvarende kom 917 ton korn i tredje kvartal 2021 fra Ukraine via Moldova til EU, mens mere end 96 000 ton i tredje kvartal 2022 kom samme vej.
- **Aftalen** har også i væsentlig grad **mindsket byrden** for transportsektoren og de statslige myndigheder for så vidt angår de administrative formaliteter, der er forbundet med at udstede tilladelser.

2.3. Det Blandede Udvalg

Ved aftalens artikel 6 blev der nedsat et blandet udvalg, der skal føre tilsyn med og overvåge anvendelsen og gennemførelsen af aftalen og periodisk undersøge, hvordan aftalen fungerer, i lyset af de deri fastsatte mål. I henhold til denne bestemmelse består Det Blandede Udvalg af repræsentanter for parterne. Dets afgørelser træffes ved konsensus og er bindende for parterne.

Det Blandede Udvalg indkaldes i henhold til artikel 6, stk. 2, senest tre måneder inden aftalens udløb med henblik på at vurdere og træffe afgørelse om behovet for at forlænge aftalen og forlængelsens varighed.

Det Blandede Udvalg fastsætter selv sin forretningsorden i henhold til aftalens artikel 6, stk. 6.

2.4. Den påtænkte retsakt fra Det Blandede Udvalg for så vidt angår dets forretningsorden

Det Blandede Udvalg skal på sit første møde vedtage en afgørelse om vedtagelse af sin forretningsorden i overensstemmelse med aftalens artikel 6, stk. 5, og artikel 6, stk. 6. Formålet er at understøtte Det Blandede Udvalgs organisation og funktion med henblik på at muliggøre en korrekt gennemførelse af aftalen.

2.5. Det Blandede Udvalgs påtænkte retsakt for så vidt angår forlængelsen af aftalen

Det Blandede Udvalg skal på sit første møde vedtage en afgørelse om forlængelse af aftalen indtil den 31. december 2025 i overensstemmelse med aftalens artikel 6, stk. 2 og 5.

Det er der fire grunde til. For det første fremgår det af overvågningen af aftalen, at den har medført fordele for både EU's og Moldovas handel. Stigningen i antallet af vejtransporttjenester har også været til gavn for begge parters vejtransportoperatører. Der er derfor ingen grund til ikke at forlænge en aftale, som, selv om den i første omgang blev udformet til at støtte den moldoviske økonomi i forbindelse med Ruslands angrebskrig mod Ukraine, også har givet EU reelle fordele. For det andet har aftalen gjort det muligt for Moldova at begynde at omdirigere sin handel fra østlige lande til EU og har derfor bidraget til den gradvise integration af Moldovas økonomi i den vestlige økonomi. Sammen med en sammenlignelig aftale om vejtransport, der er indgået med Ukraine, har den også lettet eksporten af ukrainske varer, bidraget til solidaritetsbaner og holdt to økonomier oven vande, som EU er forpligtet til at støtte på kort til langt sigt. Disse elementer, som også har en klar politisk betydning i den nuværende geopolitiske kontekst, bør fremmes af og bekræftes ved den foreslåede forlængelse. For det tredje bør aftalen også forstås således, at den letter genopbygningen af Ukraine på et senere tidspunkt, når Ruslands angrebskrig mod landet er overstået. Endelig medvirker EU aktivt i den internationale støtteplatform for Moldova – ethvert skridt, der kan fortolkes således, at støtte, der allerede er ydet til Moldova, trækkes tilbage, vil sende et negativt signal og placere EU i en inkonsekvent og muligvis selvmodsigende position internt og eksternt inden for rammerne af denne platform.

Det er nødvendigt at forlænge aftalen indtil den 31. december 2025, fordi de vilkår, der lå til grund for indgåelsen af den oprindelige aftale, fortsat består og sandsynligvis stadig vil bestå i nogen tid. Den russiske aggression mod Ukraine er under optrapning, og de fleste observatører forventer ikke, at denne aggression vil blive bragt til ophør i en nær fremtid. Det betyder også, at søtransport via havnene i Sortehavet, som kunne være en af Moldovas transitruter for landets eksport, fortsat er meget begrænset. Sortehavsinitiativet vedrørende korn har medført en delvis løsning. Det er imidlertid i sig selv usikkert, om dette initiativ bliver forlænget, og dets anvendelsesområde er i øjeblikket begrænset til korn. De fortsatte militære operationer på Moldovas østlige flanke og den dermed forbundne ødelæggelse af transportinfrastrukturen i de tilknyttede områder, som tidligere var transitområder for Moldovas eksport, vil fortsat være en begrænsende faktor inden for den nære fremtid og hindre Moldovas adgang til landets traditionelle markeder.

2.6. Aftale om vejtransport mellem EU og Ukraine

Kommissionen vil snart forelægge et forslag til Rådets afgørelse om fastlæggelse af Unionens holdning til forlængelsen af gyldighedsperioden for aftalen mellem Den Europæiske Union og Ukraine om vejgodstransport, som blev undertegnet i Lyon den 29. juni 2022[2]. Af

[2] EUT L 179 af 6.7.2022, s. 1.

ovennævnte grunde og navnlig Moldovas rolle i forbindelse med solidaritetsbaner og eksistensen af aftalen om vejtransport mellem Ukraine og Moldova er Kommissionen af den opfattelse, at slutdatoen for aftalen med Ukraine bør være den samme som for Moldova, dvs. den 31. december 2025.

3. DEN HOLDNING, DER SKAL INDTAGES PÅ UNIONENS VEGNE

Den holdning, der skal indtages på Unionens vegne, bør derfor være at støtte vedtagelsen af udkastet til Det Blandede Udvalgs afgørelse, der er knyttet til dette forslag.

4. RETSGRUNDLAG

I henhold til artikel 218, stk. 9, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) vedtager Rådet afgørelser om "fastlæggelse af, hvilke holdninger der skal indtages på Unionens vegne i et organ nedsat ved en aftale, når dette organ skal vedtage retsakter, der har retsvirkninger, bortset fra retsakter, der supplerer eller ændrer den institutionelle ramme for aftalen".

Begrebet "retsakter, der har retsvirkninger" omfatter retsakter, der har retsvirkninger i medfør af de folkeretlige regler, der gælder for det pågældende organ. Det omfatter også instrumenter, der ikke har bindende virkning i henhold til folkeretten, men som "vil kunne få afgørende indflydelse på indholdet af de regler, der vedtages af EU-lovgiver".

Det Blandede Udvalg er et organ, der er nedsat ved en aftale, nemlig aftalen mellem Den Europæiske Union og Republikken Moldova om vejgodstransport.

Den afgørelse, som Det Blandede Udvalg skal vedtage, er en retsakt, der har retsvirkninger. For det første vil den påtænkte retsakt om vedtagelse af Det Blandede Udvalgs forretningsorden være bindende i henhold til folkeretten, jf. aftalens artikel 6, stk. 5 og 6, og for det andet vil den påtænkte retsakt om forlængelse af aftalens varighed også være bindende i henhold til folkeretten, jf. aftalens artikel 6, stk. 2 og 5.

Den påtænkte retsakt hverken supplerer eller ændrer den institutionelle ramme for aftalen. Det proceduremæssige retsgrundlag for den foreslåede Rådsafgørelse er derfor artikel 218, stk. 9, i TEUF.

Det materielle retsgrundlag for en afgørelse i henhold til artikel 218, stk. 9, i TEUF afhænger hovedsagelig af formålet med og indholdet af den påtænkte retsakt, hvortil der skal indtages en holdning på Unionens vegne. Hvis den påtænkte retsakt har et dobbelt formål eller består af to elementer, og det ene af disse formål eller elementer kan bestemmes som det primære, mens det andet kun er sekundært, skal den afgørelse, der vedtages i henhold til artikel 218, stk. 9, i TEUF, have et enkelt materielt retsgrundlag, nemlig det, der kræves af det primære eller fremherskende formål eller element.

Den påtænkte retsakts primære formål og indhold vedrører vejtransport.

Det materielle retsgrundlag for den foreslåede afgørelse er artikel 91 i TEUF.

5. OFFENTLIGGØRELSE AF DEN PÅTÆNKTE RETSAKT

Det Blandede Udvalgs afgørelse bør offentliggøres i Den Europæiske Unions Tidende efter vedtagelsen.

2022/0386 (NLE)

Forslag til

RÅDETS AFGØRELSE

om den holdning, der skal indtages på Den Europæiske Unions vegne i Det Blandede Udvalg, der er nedsat ved aftalen mellem Den Europæiske Union og Republikken Moldova om vejgodstransport, for så vidt angår Det Blandede Udvalgs forretningsorden og forlængelse af aftalen

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 91 sammenholdt med artikel 218, stk. 9,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Aftalen mellem Den Europæiske Union og Republikken Moldova om vejgodstransport[3] ("aftalen") blev undertegnet af Unionen og anvendes midlertidigt fra den 29. juni 2022.

(2) Ved aftalens artikel 6, stk. 1, nedsættes der et blandet udvalg, der skal føre tilsyn med og overvåge anvendelsen og gennemførelsen af aftalen og periodisk undersøge, hvordan aftalen fungerer, i lyset af de deri fastsatte mål.

(3) Det Blandede Udvalg vedtager selv sin forretningsorden.

(4) Som fastsat i aftalens artikel 5, stk. 1, finder aftalen anvendelse indtil den 31. marts 2023. Det Blandede Udvalg indkaldes imidlertid senest tre måneder før aftalens udløb med henblik på at vurdere og træffe afgørelse om behovet for at forlænge aftalen.

(5) For at både Den Europæiske Union og Republikken Moldova fortsat kan drage fordel af aftalen, bør den forlænges indtil den 31. december 2025.

(6) For at sikre en korrekt gennemførelse af aftalen bør Det Blandede Udvalgs forretningsorden vedtages.

(7) Det Blandede Udvalg skal derfor på sit møde den 15. december 2022 vedtage en afgørelse om vedtagelse af sin forretningsorden og om behovet for at forlænge aftalen, herunder forlængelsens varighed.

(8) Den holdning, der skal indtages på Unionens vegne i Det Blandede Udvalg til vedtagelsen af forretningsordenen og forlængelsen af aftalen, bør derfor fastlægges, da dets afgørelser får bindende virkning for Unionen —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Den holdning, der skal indtages på Unionens vegne i Det Blandede Udvalg, der er nedsat ved artikel 6 i aftalen mellem Den Europæiske Union og Republikken Moldova om

[3] EUT L 181 af 7.7.2022, s. 4.

vejgodstransport ("aftalen"), for så vidt angår vedtagelsen af udvalgets forretningsorden og forlængelsen af aftalen, herunder forlængelsens varighed, baseres på det udkast til Det Blandede Udvalgs afgørelse, der er knyttet til nærværende afgørelse.

Mindre ændringer af udkastet til Det Blandede Udvalgs afgørelse kan vedtages af repræsentanterne for Unionen i Det Blandede Udvalg, uden at Rådet skal træffe yderligere afgørelse.

Artikel 2

Det Blandede Udvalgs afgørelse offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 3

Denne afgørelse er rettet til Kommissionen.

Udfærdiget i Bruxelles, den […].

På Rådets vegne
Formand